

ת"פ 27715/11/13 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בבאר שבע

10 אפריל 2014

ת"פ 27715-11-13 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

בפני כב' השופט דניאל בן טולילה	המאשימה
מדינת ישראל	
ע"י ב"כ עו"ד גיל אסיף	
פלוני (עציר)	נגד
ע"י ב"כ עו"ד ג'אמל אבו עג'אג'	הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של תקיפת סתם- בן זוג וכן שימוש פחזני באש או בחומר דליק. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן תקף הנאשם את המתלוננת במהלך ויכוח ביניהם בכך שהכה אותה ברגלה. בהמשך הדליק חתיכה של מזרון באמצעותה הצית את רכבו אשר חנה בסמוך לביתם ולאחר מכן נכנס אל בית המגורים עם המזרון הבווער ושרף את הספה. בעקבות מעשים אלו נחרכו כותלי הבית. אחיו של הנאשם אשר ראו את העשן המיתמר, הגיעו למקום בבהילות וכיבו את האש. בהסדר הטיעון בו הודה הנאשם, לא הגיעו הצדדים להסכמה עונשית ולפיכך זה נשלח לקבלת תסקיר, שלאחריו טענו הצדדים לעונש.

תסקיר שירות המבחן

מתסקיר שירות המבחן עולה כי עסקינן בנאשם כבן 30, חירש ואילם מלידה, אשר בטרם מעצרו התגורר בפזורה בדואית הסמוכה ליישוב חורה. זה נשוי למתלוננת ולהם 6 ילדים משותפים. מצוין כי זה אינו עובד ומתקיים מקצבאות המל"ל.

הנאשם מסר כי לעיתים נוהג להשתמש בסמים מסוג חשיש. עוד מסר כי בעברו אשפוז פסיכיאטרי אשר לאחריו החל ליטול תרופות פסיכיאטריות. שירות המבחן מצוין כי מגורמי הכלא נמסר שהלה מתקשה להסתגל לתנאי המעצר ובשל כך הועבר מספר פעמים לאגפים שונים. כמו כן, בשל מאפייני אישיותו מוגדר כ"עצור השגחה" והינו בקשר אינטנסיבי עם העו"ס והפסיכיאטר. תחילה שיתף פעולה ונטל את הכדורים הפסיכיאטרים אולם לאחרונה הפסיק. מתואר כי לעיתים מתנהג באופן אלים המתבטא בדפיקות על דלתות תא המעצר, בשעות הלילה, ללא כל סיבה ובכך מפריע לכלל העצורים.

אשר למצבו הפסיכיאטרי מצויין כי הנאשם מוכר למרכז לבריאות הנפש בשל אשפוזיו הקודמים ואובחן "כלוקה במחלה דו קוטבית ושימוש לרעה בסמים" בפרט חשיש ואקסטזי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מאפיינים ילדותיים אשר מבטא עמדה קורבנית, ריכוז עצמי תוך קושי בראיית האחר, עם נטייה להשליך את האחריות על מעשיו לגורמים חיצוניים. כמו כן, זה מתקשה בהצבת גבולות פנימיים וחיצוניים המתבטאים, בין היתר, באימפולסיביות אשר עלולה להתפתח לכדי אלימות.

אשר לביצוע העבירות- הביע עמדה לפיה זו האפשרות היחידה שעמדה בפניו, ומכל מקום, הצדיק מעשיו בכך שהרכב אותו הצית ממילא לא היה תקין והספה ישנה. הנאשם לא העמיק בנסיבות אשר הובילוהו למעשים אלו, אלא הציג זאת כתגובה אינסטנקטיבית.

אשר למערכת היחסים עם המתלוננת - תיאר מערכת יחסים המאופיינת באלימות הדדית של בני הזוג וזאת בניגוד לדברים שמסר בחקירת מעצר לפיהם אין מאפייני אלימות בקשר הזוגי. זה מסר כי ברצונו לשוב למתלוננת וכי הוא אוהב אותה. עוד תיאר תפקוד הורי נורמטיבי ותקין.

בשיחה עם המתלוננת זו תיארה בפני שירות המבחן קשר זוגי המבוסס על עזרה הדדית והכחישה אלימות הדדית. לצד האמור, מסרה כי בעיתים בהם הנאשם אינו נוטל תרופותיו הפסיכיאטריות הלה מפעיל אלימות כלפיה, אולם שייכה זאת אך למצבו הרפואי. זו ציינה כי כאשר מאיימת בפנייה למשטרה, הנאשם נרתע וחושש. שירות המבחן התרשם כי המתלוננת מגוננת על הנאשם ומתקשה להבין את הפסול במעשיו.

עוד שירות המבחן מצייין כי מהמחלקה לשירותיים חברתיים ממועצת אבו באסמה נמסר מידע לפיו משפחתו של הנאשם מוכרת להם על רקע החרשות ממנו סובל והן על רקע הסציואקונומי הירוד בו משפחתו הגרעינית נתונה. בנוסף, התקבל דיווח בו תואר כי הנאשם נוהג לתלות עצמו "להנאתו" לעיני ילדיו. המתלוננת קיבלה הנחיות כיצד לפעול במצב זה. עוד דווח על מקרה שב הנאשם הפך קומקום עם מים רותחים אשר פגעו בילדתו. חרף כך, המתלוננת מסרה לגורמי הרווחה כי ברצונה להמשיך בקשר עם הנאשם

בסופם של הדברים, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בתחום האלימות נוכח חוסר נכונות של הנאשם להתגייס להליך מסוג זה. לצד האמור, נוכח מגבלותיו הפיזיולוגיות והקושי לשהות במעצר הומלץ על עונש של מאסר בפועל לתקופה קצרה לצד מאסר הצופה פני עתיד.

טענות הצדדים

בדיון שנערך בפניי ביום 31.3.14 הפנה ב"כ המאשימה לגליון הרשעותיו של הנאשם וובכלל זאת להרשעתו האחרונה אשר ניתנה במסגרת ת"פ 52734-05-10 בה הוטל על הנאשם מאסר מותנה אשר לא הרתיעו מלשוב ולבצע את העבירות בתיק דנן. עוד הפנה לחומרת המעשים המתוארים בכתב האישום.

בהתאם לתיקון 113, הפנה לערכים המוגנים אשר נפגעו ממעשיו של הנאשם, בכללם, שלמות הגוף, הזכות לאוטונומיה וכן ביטחונה האישי של המתלוננת במסגרת התא המשפחתי. זה עתר למתחם ענישה הנע בין 6 - 24 חודשי מאסר בפועל. בגדרי המתחם עתר להתחשב בחומרת המעשים, בנזק בפועל ובנזק הפוטנציאלי. כמו כן, ביקש לקחת בחשבון את עברו הפלילי. אשר לתסקיר, הפנה לכך שעולה ממנו שהאלימות אינה רק כלפי המתלוננת אלא כי אם גם כלפי הילדים. עוד הפנה לקושי בשליטה בדחפיו ובהצבת גבולות הן פנימיים והן חיצוניים. בנסיבות אלו, סבור כי אין להסתפק ברף הנמוך של המתחם לו עתר, ומכל מקום, עתר להפעלת המאסר המותנה באופן מצטבר בצד מאסר מותנה, קנס כספי וכן פיצוי.

מנגד, ב"כ הנאשם הפנה לכך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. עוד הפנה לקושי הרב של הנאשם לשהות מאחורי סורג ובריח נוכח מאפייניו האישיים בדגש על היותו חירש אילם. לדבריו, מדובר במעשים שבוצעו "בעידנא דריתחא" והנאשם מצטער על מעשיו. המתלוננת מעוניינת שהנאשם ישוב לביתם, ובהקשר לכך, ציין כי זו מבקרת אותו רבות במעצר. נוכח מצבו הפיסקאטרי אשר מחריף בשל שהותו במעצר, עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן אשר ממליצה על ענישה בדמות מאסר בפועל לתקופה קצרה. זה סבור כי בנסיבות תיק זה ניתן להאריך את המאסר המותנה ולמצער להסתפק בתקופת מאסרו.

מתחם הענישה ההולם

על פי סעיף 40ג (א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט להתחשב **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

במקרה דנן פגע הנאשם בערכים החברתיים של כבוד האדם, שלמות התא המשפחתי, שמירה על הביטחון האישי ושלמות הגוף וכן בזכות האישה להיות מוגנת מפני אלימות מצד בן זוגה.

על החומרה המיוחדת בעבירות אלו ועל הצורך להוקיע את החולה הרעה הזו מחברתנו, אפנה לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 792/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.2.2011):

"עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסתרות היטב מהסביבה. פעמים רבות, שרוי התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו היתה קניינו. אלמנטים אלו, המשולבים דרך כלל בעבירות האלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מן התוקף כמו גם את חשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית"

עוד בעניין זה אפנה לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'ה בע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.10.07):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי.

הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג... גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה".

וראו גם, ע"פ 5062/10 **פרץ נ' מדינת ישראל** (11.7.2011); ע"פ 1761/11 **מדינת ישראל נ' אמין** (15.2.2012); ע"פ 4777/11 **מדינת ישראל נ' לאסי** (1.11.2012). רע"פ 6577/09 **צמח נ' מדינת ישראל** (20.8.09); ע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.10.07); ע"פ 11917/04 **נורדיצקי נ' מדינת ישראל** (19.5.05); ע"פ 2157/92 **פדידה נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז (1) 81, עמ' 84.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בכגון דא נעה בין מספר חודשי מאסר ועד מאסר בפועל לתקופה אשר הנעה בין שנה וחצי ואף יותר.

בע"פ 9074/12 **מדינת ישראל נ' פלוני**, (13.6.13) - התקבל ערעורה של המדינה על קולת העונש ובגין עבירות של תקיפת בת זוג ואיומים, ונגזר על הנאשם מאסר בפועל למשך 30 חודשים וכן מאסר מותנה בן 12 חודשים;

בע"פ 6555/12 **נאסר פירס ואח' נ' מדינת ישראל** (5.2.13) - בית המשפט העליון אישר את פסק דינו של המחוזי בו נגזרו על נאשם 1, 15 חודשי מאסר ועל נאשם 2, נגזרו 12 חודשי מאסר לצד מאסר מותנה משמעותי, וזאת חרף כך שאלו צעירים ונעדרי עבר פלילי;

ע"פ 4800/12 **יואב סלומון נ' מדינת ישראל** (4.2.13) - אושרר פסק דינו של בית המשפט המחוזי בו נגזרו 15 חודשי בפועל בעבירת תקיפה בנסיבות מחמירות;

רע"פ 182/13 **נעם משה נ' מדינת ישראל** (21.1.13) אושרר גזר דין שכלל 8 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות איומים ולימות כלפי בת הזוג וזאת חרף העדר עבר פלילי;

רע"פ 5986/09 **אבו האדיר** (מיום 23.7.09) - 8 חודשי מאסר על תנאי בגין תקיפת בת זוג ואיומים;

ת"פ 13140-11-12 (10.6.13) נגזרו 12 חודשי מאסר בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות. עוד נקבע כי המתחם הענישה בעבירות אלו נע בין 9-18;

ת"פ 25373-08-12 **מדינת ישראל נ' מ.מ.** (6.8.13) - שם קבע כב' השופט בן דור כי מתחם העונש למקרה בודד של תקיפת בת זוג נע בין 7-9 חודשי מאסרי ואילו מתחם העונש בריבוי עבירות של תקיפת בת זוג נע בין 16-24;

מדיניות הענישה בגין העבירה של מעשה פזיזות ורשלנות - (שימוש פחזני באש) יכול וינוע בין מאסר מותנה ועד ועד 10 חודשי מאסר בפועל. (ר' בין היתר עפ"ג 411-08-1-0)

מידת הפגיעה בערכים המוגנים:

בתיק דנן מידת הפגיעה בערכים המוגנים המפורטים לעיל הינה **משמעותית ונכבדה**. המדובר בכתב אישום המתאר אירוע אלימות ובהמשך אירוע של היזק לרכוש באמצעות שריפה מכוונת מצידו של הנאשם. כאמור, הנאשם תקף את המתלוננת לאחר שהתגלע ויכוח ביניהם בכך שהכה אותה ברגליה. בהמשך, בהתקף זעם, באמצעות חתיכת מזרון בוערת הצית את רכבו אשר חנה בסמוך לבית מגורים, ולאחר מכן אף נכנס פנימה לביתו עם המזרון הבוהר ושרף גם את הספה. כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן שריפת הרכב יכולה הייתה בנקל להביא לשרוף גם את ביתו וכך הם פני הדברים שעה שזה הכניס את המזרון הבוהר אל תוך ביתו וכתוצאה מכך נחרכו קירות הבית.

עצם ההצתה של הרכוש בסביבת ביתו של הנאשם ובתוכו - ללא קשר למניע שעומד בבסיסה - מגלמת בתוכה חומרה רבה. נדמה שאין צורך להכביר במילים בדבר הסכנה כי אש- קטנה ככל שתהיה - יכול תצא משליטה ובסופם של דבר תביא לפגיעה ברכוש ובנפש. בתיק זה נגרם כאמור נזק בפועל לקירות הבית ורק תושיית הסובבים הביאה לכיבוי השריפה מבעוד מועד.

בחינת נסיבות ביצוע העבירה מלמדות כי המדובר במעשים אשר בוצעו "בעידנא דריתחא", שעה שזה הגיע לביתו וגילה שאישתו אינה נמצאת. בתסקיר מצויין כי הנאשם ראה במעשיו "כאלטרנטיבה היחידה עבורו".

ישנה חומרה יתרה "וסינרגטיות פלילית" כאשר שריפת הרכוש מבוצעת על רקע אלימות במשפחה ועל כך שהצתה זו מבוצעת נוכח כך שהתנהלות המתלוננת אינה נושאת חן בעיני הנאשם. יש במעשה זה העברת מסר ברור לאישה המתלוננת בדבר האופן שבו זה רואה מעשיה. מעשי הנאשם יש בהם רכיב ברור של השפלה ופגיעה בכבודה של אשתו בצד רכושנות ודפוסי חשיבה נוקשים.

לאור האמור לעיל, ובשים לב לערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו, למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלו וכן בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, הנני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות אשר ביצע הנאשם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל- 24 חודשים.

בגזירת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם מצאתי מחד ליתן דעתי להודאתו ולחסכון בזמן השיפוטי. הודאה זו מטבע הדברים מייטרת את הצורך בהעדת המתלוננת על כל המשתמע מכך. כמו כן, יש לקחת בחשבון את מאפייני אישיותו של הנאשם. כפי שעולה מהתסקיר, הנאשם סובל מבעיות פסיכיאטריות וזאת לצד מגבלות פיזיולוגיות בהיותו חירש-אילם אשר מעצימות את תגובותיו. מאפיינים אלו יש בהם מלמדים כי מעצרו קשה עליו אף יותר מאשר דרך הכלל וזאת בשל קשיי תיקשורת עם סביבתו כפי שהדבר מוצא ביטוי בתסקיר.

לצד האמור, לא אתן לכך את מלוא המשקל, שכן, הנאשם אינו מסייע למצבו בכך שאינו נוטל תרופתו באופן עקבי ונוכח סירובו להשתלב במסגרת טיפולית בתחום האלימות. בהקשר לכך, בעטיים של נתונים לא מצאתי לסטות מן המתחם כלפי מטה. זאת ועוד, מתסקיר המבחן עולה כי ברקע ישנו שימוש בסמים אולם עניין זה לא הוברר במלואו וישנו חוסר בהירות למידת השימוש בחומרים משנה תודעה.

אשר לעמדת המתלוננת- כפי האמור בתסקיר זו מעוניינת בהמשך הקשר עם הנאשם. לרוב בתי המשפט מתחשבים בעמדות המתלוננות בפרט כאשר אלו מדווחות כי אינן חוששות עוד מבני זוגם. בעניינו, לא מצאתי לתן משקל רב לעמדה המתלוננת, שכן, התרשמות בית המשפט נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן הנה כי עמדת המתלוננת אינה מגיעה ממקום אותנטי אלא כי אם ממקום מגונן. המתלוננת אינה עקבית בדבריה, תחילה מכחישה כל אלימות ובהמשך מסייגת ומציינת כי זו מופעלת רק כאשר הנאשם אינו נוטל תרופתיו.

יתרה, מהמידע שנמסר לשירות המבחן מהמחלקה לשירותיים חברתיים עולה כי המתלוננת פנתה לא אחת לעזרה נוכח התנהגותיו של הנאשם. מן התסקיר עולה תמונה מדאיגה בדבר הפניית אלימות כלפי בני המשפחה לרבות שפיכת קוקמום מים חמים על אחת מן הבנות. עוד מוסרת המתלוננת כי חרף התנהלות זו אין בוונתה להיפרד מהנאשם. שילובם של אלה מלמדים על סכנה ברורה להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד ומכאן הצורך ליתו ביטוי לשיקולך מניעה והרתעה.

זאת ועוד, יש לקחת את עברו הפלילי אשר מונה 3 הרשעות. אכן, עברו הפלילי אינו מכביד במיוחד אולם שתי הרשעותיו האחרונות הינן בתחום האלימות כאשר אחת מהן בוצעה כלפי אותה מתלוננת. כך בשנת 2006 הורשע הנאשם במסגרת ת"פ 2006-2026 בעבירות של תקיפת סתם של בן זוג, היזק לרכוש במזיד ואיומים בגינם הוטל עליו מאסר בפועל לתקופה של חודש. ואילו במסגרת ת"פ 52734-05-10 הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה אשר בוצעה כלפי בן משפחה בנוסף צורף תיק של איומים כלפיי אמו. בגין כל אלו הוטל על הנאשם עונש מאסר מותנה בן 3 חודשים אשר לא הרתיעו לשוב ולחטוא בעבירות דומות תוך פרק זמן קצר יחסית.

הפעלת המאסר המותנה

אין מחלוקת כי המאסר המותנה הנזכר לעיל חל בעניינו. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי על דרך הכלל יש להורות על הפעלת המאסרים במצטבר. בית המשפט העליון שב וחזר על הלכה זו אך לאחרונה במסגרת ע"פ 4716/12 **מדינת ישראל נ' ע.ד.** (6.6.13). חרף האמור, מצאתי ליתן ביטוי להודאתו של הנאשם שמן הראוי שתילקח בחשבון גם לעניין חפיפת המאסר המותנה לעונש המאסר הכולל אותו אשית על הנאשם.

רכיבי קנס ופיצוי

בשים לב למצב הכלכלי בו נתונים הנאשם ומשפחתו ובשים לב לכל שהנאשם מתקיים מקבאות המל"ל, מצאתי להימנע מהטלת פיצוי וקנס אשר בהכרח יביאו להרכת תקופת המאסר שיהיה על הנאשם לרצות.

סוף דבר

מכל המקובץ לעיל הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל שימנו מיום מעצרו 9.11.13

עמוד 6

ב. מפעיל בזאת מאסר על תנאי בן 3 חודשים שהוטל על הנאשם בת.פ. 52734-05-10. חודשיים מעונש מאסר זה ירוצו בחופף לעונש עליו הוריתי בסעיף א' לעיל ו- חודש במצטבר. **סה"כ יהיה על הנאשם לרצות 13 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו.**

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון לרבות עבירה של היזק לרכוש במזיד ומעשה פזיזות ורשלנות .

ד. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שיחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ה. מורה על הפעלת ההתחייבות על סך 1000 ₪ מת.פ. 52734-05-10 . לא תשלום ההתחייבות עד ליום 1.10.14 יהיה על הנאשם לרצות 5 ימים מאסר תמורתה.

תשומת לב שב"ס כי, בכפוף לנהלים ועמדת הנאשם יש לעשות מאמץ ולשים את הנאשם בתא יחד עם חירשים אילמים באופן שיוקל על הנאשם לתקשר עם סביבתו.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי .

ניתנה והודעה היום י' ניסן תשע"ד, 10/04/2014 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט